

Presentació

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) fou fundat el 1907 per Enric Prat de la Riba. Malgrat ser una de les primeres decisions, tot just nomenat president de la Diputació de Barcelona, que responia a la seva visió de reconstrucció nacional del nostre país, cal veure la fundació de l'IEC com una baula més del procés de modernització i normalització cultural i política que vivia Catalunya al tombant del segle XX. Calia, entre altres coses, anar bastint una política cultural pròpia, una comunitat científica sòlida, un reconeixement social de la llengua catalana i una projecció acadèmica internacional de la nostra cultura.

Des de fa cent anys, l'IEC mitjançant les seccions i societats filials, ha anat participant activament en aquestes tasques, de manera indefallent, tant si les circumstàncies polítiques han estat favorables com adverses, sempre amatent als canvis socials i científicotècnics emergents per a servir millor la nació catalana completa.

L'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, avui» fou concebuda amb la intenció de mostrar, per mitjà d'una sèrie de làmines, una informació sintètica i comprensiva sobre l'activitat que duu a terme actualment aquesta institució centenària. L'opuscle que el lector té ara a les mans conté la mateixa informació que l'exposició.

No se li escaparà, a qui visiti detalladament l'exposició o a qui llegeixi aquest opuscle, la ingent activitat científica, de creació de coneixement, que l'IEC desenvolupa dia rere dia a través de múltiples programes de recerca, molts dels quals representen un enfortiment complementari de la infraestructura científica del nostre país. En altres casos són fonaments sòlids i de referència insubstituïbles per a la sostenibilitat de la nostra llengua i cultura.

Malgrat que l'exposició està dividida en seccions específiques, es constata de passada el paper que va adquirint l'IEC com a òrgan d'assessorament dels poders públics en qüestions que exigeixen decisions polítiques —evidentment, circumscrites en aquelles qüestions basades en l'aplicació de coneixements científicotècnics. No en va, des de bon començament, i en l'àmbit de la llengua, l'IEC ha estat reconegut oficialment com l'ens normalitzador de la llengua catalana.

L'IEC, pel caràcter acadèmic independent, és particularment idoni per a la coordinació, bé sigui interdisciplinària, interinstitucional o interterritorial, d'activitats relacionades amb la creació del coneixement. En aquest sentit, l'IEC participa activament des del 1922 en la Unió Acadèmica Internacional.

L'IEC tampoc no ha renunciat a promoure el saber i el coneixement públic i a divulgar la ciència. No regateja esforços a l'hora d'organitzar activitats científiques o culturals, o bé de bastir serveis o centres de recerca, especialment quan les circumstàncies fan que no siguin assumits per altres instàncies acadèmiques o administratives.

El format petit de l'exposició «L'Institut d'Estudis Catalans, avui» permetrà que aquesta mostra pugui recórrer les principals poblacions de les terres de parla catalana, on esperem que la informació desplegada inciti els visitants a seguir més de prop en un futur les activitats de l'IEC, mitjançant les publicacions i, especialment, mitjançant el web (www.iec.cat), i que sentin aquesta institució com a pròpia, com l'acadèmia catalana de les ciències i les humanitats, i en valorin el compromís centenari de servei al nostre país i la determinació de continuar servint-lo. ■